*) (סוף סִימָן שע״ח (ס״ט)). ד שַׁבָּת כ״ד (ע״א) כָּרֵב הוּנָא וְרַב שֵׁשֶׁת. ה הַגָּהַת מֵיימוֹנִי בְּפֶרֶק ב׳ מֵהִלְכוֹת מְגִלָּה (הי״ד אות א) בְּשֵׁם הָרַ״מ וְאַרְחוֹת חַיִּים (אות לה) בְּשֵׁם הָרַ״י מִקּוֹרְבִיל. ו טוּר בְּשֵׁם אֲבִיו הָרֹא״ש. ז צִיּוּנֵיתִי לְעֵיל רֵישׁ סִימָן תרצ״ד (סק״א).

פּוּרִים בְּיוֹם שִׁשִּׁי יַעֲשׂוּ (י) הַסְּעוּדָה בְּשַׁחֲרִית מִשּׁוּם כְּבוֹד שַׁבָּת (מנהגים (שם)), וּמִי שֶׁרוֹצֶה לַעֲשׂוֹתָהּ תָּמִיד בְּשַׁחֲרִית הָרְשׁוּת בְּיָדוֹ (תרומת הדשן (סִי׳ קי)). יֵ״ש אוֹמְרִים שֶׁיֵּשׁ לֶאֱכֹל (יא) מַאֲכָל זֶרֶעוֹנִים בְּפוּרִים, זֶכֶר לַזֶּרֶעוֹנִים שֶׁאָכַל דָּנִיֵּאל וַחֲבֵרָיו בְּבָבֶל (כל בו (סִי׳ מה)). טוֹב לַעֲסֹק מְעַט בַּתּוֹרָה קֹדֶם שֶׁיַּתְחִיל הַסְּעוּדָה, וְסָמְךְ לַדָּבָר ׳לַיְּהוּדִים הָיְתָה אוֹרָה וְשִׂמְחָה׳, וְדָרְשִׁינַן אוֹרָה זוֹ תּוֹרָה (מהרי״ב). וְחַיָּב בְּמִשְׁתֶּה וְשִׂמְחָה קְצָת בְּשָׁנֵי יָמִים י״ד וְט״ו (מנהגים (שם)), וְכֵן נָהֲגוּ. יֵ״ש אוֹמְרִים (יג) דְּאִם הִזִּיק אֶחָד אֶת חֲבֵרוֹ (יד) מִכֹּחַ שִׂמְחַת פּוּרִים (ד) פָּטוּר מִלְּשַׁלֵּם (תרומת הדשן סימן ק״י), וְעַיֵּן בְּחֶשֶׁן מִשְׁפָּט בְּדִינֵי נְזִיקִין (סִי׳ שפח ס״ט*): **ג** (טו) **אוֹמֵר** (ה) **עַל הַנִּסִּים בְּבִרְכַּת הַמָּזוֹן בְּבִרְכַּת הָאָרֶץ. וְאִם הִתְחִיל סְעוּדָתוֹ בַּיּוֹם וּמָשְׁכָה עַד הַלַּיְלָה** (טז) **אוֹמֵר עַל הַנִּסִּים, דְּבָתַר תְּחִלַּת סְעוּדָה אָזְלִינַן, יֵ״ש מִי שֶׁאוֹמֵר שֶׁאֵין לְאָמְרוֹ.** (יז) (וְנוֹהֲגִין כְּסָבְרָא (ו) [ז] רִאשׁוֹנָה): **ד** * (יח) **לְשׁוֹלֵחַ לַחֲבֵרוֹ** (יט) **שְׁתֵּי מָנוֹת** (ז) [ז] **בָּשָׂר** * **אוֹ שֵׂל** (כ) **מִינֵי אֲכָלִים, שֶׁנֶּאֱמַר** (מסכת ט כב) ׳**וּמִשְׁלוֹחַ מָנוֹת אִישׁ לְרֵעֵהוּ׳ שְׁתֵּי מָנוֹת לְאִישׁ**

שַׁעֲרֵי תְּשׁוּבָה

דְּלָא שְׁתֵּי אֶלָּא מִפְּסְחָא לְפִסְחָא וְחוּגַרְנֵי צְדָעֵי כו׳, מַשְׁמַע דִּבְפוּרִים לֹא שְׁתָה כֵּיוָן שֶׁשָּׁתְיָתוֹ הָיָה מַזִּיק לִבְרִיאוּתָן גּוּפוֹ: **ג** [ז] **רִאשׁוֹנָה**. עַיֵּן בְּאֵר הַיֵּטֵב. וְעַיֵּן בְּהַר הַכַּרְמֶל סִימָן ז׳ שֶׁכָּתַב דְּגַם מָהֲרִי״ל לֹא קָאֲמַר אֶלָּא בְּשַׁבָּת, אֲבָל בְּפוּרִים לָא הֲוֵי סְתָרֵי אַהֲדָדֵי מַה שֶּׁאֵינוֹ אוֹמֵר עַל הַנִּסִּים בִּתְפִלָּה, דְּזֶה שְׁתִיקָה הִיא, וְאֵינוֹ סְתִירָה כְּדִבּוּר, וְשָׁפִיר צָרִיךְ לְהַזְכִּיר עַל הַנִּסִּים בַּלַּיְלָה אֲפִלּוּ הִתְפַּלֵּל תּוֹךְ סְעוּדָתוֹ עַיֵּן שָׁם. וְעַיֵּן בְּאֵלְיָה רַבָּה (סק״ו) שֶׁדַּעְתּוֹ כְּהַמְּגַן אַבְרָהָם, וְגַם הֵבִיא מַהֲרִי״ל (הל׳ פורים) שֶׁמּוֹרֵנוּ הָרַב נָתָן וּשְׁאָר לוֹמְדִים הִתְפַּלְּלוּ מַעֲרִיב אַחַר הַסְּעוּדָה בַּחֲצוֹת לַיְלָה, וְזֶה דְּלָא כְּשָׁלְ״ה, וְאִם רוֹצֶה לִמְצֹא תַּקָּנָה שֶׁיִּתְפַּלֵּל בְּבֵית הַכְּנֶסֶת וְלֹא יִסְמֹךְ עַל הַמָּזוֹן וְאַחַר כָּךְ יֹאכַל לְהִתְפַּלֵּל, וְיוֹכְלוּ לֶאֱכֹל וְלִשְׁתּוֹת וְלִשְׁמֹחַ עוֹד דְּהָא מִצְוָה בְּשִׂמְחָה בִּשְׁנֵי יָמִים, וְגַם כָּל יָחִיד שֶׁמְּרֻתָּח שֶׁיִּשְׁכַּח לְהִתְפַּלֵּל יַעֲשֶׂה כֵּן, עַיֵּן שָׁם. וּבְסִדּוּר עֲמוּדֵי שְׁמַיִם לְהַגָּאוֹן יַעְבֵּ״ץ (שם אות יג) כָּתַב, שֶׁאַף אִם מִתְפַּלֵּל בְּתוֹךְ הַסְּעוּדָה אוֹמֵר עַל הַנִּסִּים וְהָכִי עֲבִידְנָא עוּבְדָא, עַיֵּן שָׁם: **ד** [ז] **בָּשָׂר**. וְעַיֵּן בְּאֵר הַיֵּטֵב. וְעַיֵּן בְּאֶשֶׁל אַבְרָהָם רֵישׁ סִימָן תרצ״ד בְּשׁוֹלֵחַ מָנוֹת וְנָאנָסוּ כו׳, וְאֵין לוֹ שְׁיָכוּת לְשָׁם בְּמַתָּנוֹת לָאֶבְיוֹנִים כִּי אִם לְכָאן, וּמַה שֶּׁכָּתַב שָׁם דְּלֹא כְּסֵפֶר בְּנֵי חַיָּא (הגה״ט ס״ג), עַיֵּן שָׁם שֶׁבָּעֵל הַמְחַבֵּר בְּתְשׁוּבָה סִימָן נ״ו. לָכֵן נִרְאֶה לִי דִּיבְרֵךְ בִּרְכַּת הַמָּזוֹן תְּחִלָּה וְאַחַר כָּךְ יִתְפַּלֵּל עַרְבִית, לְהוֹצִיא עַצְמוֹ מִפְּלוּגְתָּא, וְגַם שֶׁלֹּא יִשְׁתַּכֵּר וְלֹא יְבָרֵךְ בִּרְכַּת הַמָּזוֹן. מָגֵן אַבְרָהָם (סק״ט): **ד** (ז) **בָּשָׂר**. מִבָּשָׂל הֶרְאוּי לֶאֱכִילָה. מָהֲרִי״ל (הל׳ פורים). וְהוּא הַדִּין מַשְׁקֶה. שָׁלְ״ה (שם אות יג). הַשּׁוּלְחָן מָעוֹת בְּסוּת וְכֵלִים בִּשְׁבִיל מָנוֹת, אִם יָכוֹל לְהַכְרִם מִיָּד לִקְנוֹת לְצָרְכָּן מְעוּדָּה מִהֲנֵי. הִלְכוֹת קְטַנּוֹת חֵלֶק ב׳ סִימָן קס״ג. וּמִדְּבְרֵי בַּעַל תְּרוּמַת הַדֶּשֶׁן סִימָן קי״א מַשְׁמַע קְצָת דְּלֹא יָצָא, עַיֵּן שָׁם. יַד אַהֲרֹן (הגה״ט).

בַּאֵר הַיֵּטֵב

(ז) **פָּטוּר**. וְאִם כֵּן לְהַזִּיק חֵיָב, עַיֵּן חֶשֶׁן מִשְׁפָּט סוֹף סִימָן שע״ח (ס״ט), וְעַיֵּן מָגֵן אַבְרָהָם סָעִיף קָטָן ד׳: **ג** (ה) **עַל הַנִּסִּים**. וְאִם שָׁכַח עַל הַנִּסִּים בִּבְרַכַּת הַמָּזוֹן מַחֲזִירִין אוֹתוֹ, דְּלֹא סָגֵי דְּלֹא אָכִיל. שָׁלְ״ה (שם אות יב), רַשַׁ״ל (שו״ת סִי׳ מח), מַטַּה מֹשֶׁה (סִי׳ תתר״ב). וְכָתְבוּ הַטַּ״ז (סִי׳ תרצ״ב סק״ב) וּמָגֵן אַבְרָהָם (סק״ט) דְּהֵיְינוּ דְּוַקָּא בְּסְעוּדָה רִאשׁוֹנָה שֶׁאוֹכֵל בְּפוּרִים, דְּהָא עִקַּר הַטַּעַם דְּיֵשׁ חִיּוּב סְעוּדָה בְּאוֹתוֹ יוֹם דִּכְתִיב ׳יְמֵי מִשְׁתֶּה וְשִׂמְחָה׳ (אסתר ט כב) וְאִם כֵּן סְעוּדָה רִאשׁוֹנָה שֶׁאוֹכֵל בּוֹ בַּיּוֹם (בו) קַיֵּם סְעוּדַת פּוּרִים בָּזֶה, וְאֵין לָנוּ לְחַלּוֹת הַדִּין בְּמֵה שֶׁאָנוּ קוֹרִין לַסְּעוּדָה שֶׁאַחַר הַמִּנְחָה סְעוּדַת פּוּרִים, וְאִם כֵּן אִם כְּבָר אָכַל סְעוּדָה אַחַת בַּיּוֹם שׁוּב אֵין מַחֲזִירִין אוֹתוֹ, עַיֵּן שָׁם. וְאֵלְיָהוּ זוּטָא (סק״ד) כָּתַב בְּשֵׁם מָהֲרַ״ל מִפְּרָאג שֶׁפָּסַק דְּלֹא כְּשָׁלְ״ה וּמָהֲרַשַׁ״ל. אֶלָּא כְּשֶׁמַּגִּיעַ לְהָרַחֲמָן יֹאמַר הָרַחֲמָן יַעֲשֶׂה לָנוּ סְעוּדָה רִאשׁוֹנָה שֶׁאוֹכֵל בּוֹ בַּיּוֹם (בו) קַיֵּם סְעוּדַת פּוּרִים בָּזֶה, וְאֵין לָנוּ לְחַלּוֹת הַדִּין בְּמֵה שֶׁאָנוּ קוֹרִין לַסְּעוּדָה שֶׁאַחַר הַמִּנְחָה סְעוּדַת פּוּרִים, וְאִם כֵּן אִם כְּבָר אָכַל סְעוּדָה אַחַת בַּיּוֹם שׁוּב אֵין מַחֲזִירִין אוֹתוֹ, עַיֵּן שָׁם. וְאֵלְיָהוּ זוּטָא (סק״ד) כָּתַב בְּשֵׁם מָהֲרַ״ל מִפְּרָאג שֶׁפָּסַק דְּלֹא כְּשָׁלְ״ה וּמָהֲרַשַׁ״ל. אֶלָּא כְּשֶׁמַּגִּיעַ לְהָרַחֲמָן יֹאמַר הָרַחֲמָן יַעֲשֶׂה לָנוּ נִסִּים, עַיֵּן סִימָן תרפ״ח סָעִיף ו׳. מַה שֶּׁכָּתַבְתִּי שָׁם (סק״ח). וּמָצָאתִי כָּתוּב בְּמִרְדְּכַי כָּתוּב בְּקֻלָּף, הָיָה אוֹכֵל סְעוּדַת פּוּרִים בְּעֶרֶב שַׁבָּת, יִתְפַּלֵּל וְיִפְרֹס מַפָּה וְיִקַּדֵּשׁ וּבִבְרַכַּת הַמָּזוֹן יֹאמַר עַל הַנִּסִּים. עַד כָּאן לְשׁוֹנוֹ. וּבְמַטֵּה מֹשֶׁה (שם) וּבַמְּנָהֲגִים (טירנא, מנהג של פורים) כָּתְבוּ, הוֹאִיל וְלֹא הִתְפַּלֵּל עַרְבִית, מִשְׁמַע דְּאִם הִתְפַּלֵּל שׁוּב אֵינוֹ אוֹמֵר עַל הַנִּסִּים, וְכֵן כָּתַב שָׁלְ״ה (שם) וּמַהֲרַי״ל (הגה״ט ס״ג), עַיֵּן שָׁם שֶׁבָּעֵל הַמְחַבֵּר בְּתְשׁוּבָה סִימָן נ״ו. לָכֵן נִרְאֶה לִי דִּיבְרֵךְ בִּרְכַּת הַמָּזוֹן תְּחִלָּה וְאַחַר כָּךְ יִתְפַּלֵּל עַרְבִית, לְהוֹצִיא עַצְמוֹ מִפְּלוּגְתָּא, וְגַם שֶׁלֹּא יִשְׁתַּכֵּר וְלֹא יְבָרֵךְ בִּרְכַּת הַמָּזוֹן. מָגֵן אַבְרָהָם (סק״ט): **ד** (ז) **בָּשָׂר**. מִבָּשָׂל הֶרְאוּי לֶאֱכִילָה. מָהֲרִי״ל (הל׳ פורים). וְהוּא הַדִּין מַשְׁקֶה. שָׁלְ״ה (שם אות יג). הַשּׁוּלְחָן מָעוֹת בְּסוּת וְכֵלִים בִּשְׁבִיל מָנוֹת, אִם יָכוֹל לְהַכְרִם מִיָּד לִקְנוֹת לְצָרְכָּן מְעוּדָּה מִהֲנֵי. הִלְכוֹת קְטַנּוֹת חֵלֶק ב׳ סִימָן קס״ג. וּמִדְּבְרֵי בַּעַל תְּרוּמַת הַדֶּשֶׁן סִימָן קי״א מַשְׁמַע קְצָת דְּלֹא יָצָא, עַיֵּן שָׁם. יַד אַהֲרֹן (הגה״ט). נִסְתַּפַּקְתִּי מִי שֶׁשָּׁלַח לַחֲבֵרוֹ בִּשְׁבִיל מָנוֹת תַּרְנְגֹלֶת

בֵּאוּר הֲלָכָה

מוּטָב שֶׁלֹּא יִשְׁתַּכֵּר וְכָל מַעֲשָׂיו יִהְיוּ לְשֵׁם שָׁמַיִם. עַד כָּאן לְשׁוֹנוֹ:

ד * **חַיָּב לִשְׁלֹחַ לַחֲבֵרוֹ וְכוּ׳. הַחַיִּי אָדָם** (שם סל״א) **הוֹכִיחַ** מִן הַיְרוּשַׁלְמִי (פ״א ה״ד), **דְּאִם שׁוֹלֵחַ לְעָשִׁיר דָּבָר פָּחוּת אֵינוֹ יוֹצֵא בָּזֶה יְדֵי מִשְׁלוֹחַ מָנוֹת,** וְכֵן מִשְׁמַע בְּרִיטְבָ״א (ז. ד״ה תני רב יוסף) לְפִי גִּרְסָא אַחַת שָׁם בְּגֶמָרָא (שם), אָכֵן שְׁאָר פּוֹסְקִים לֹא הִזְכִּירוּ דָּבָר זֶה, **וְנִכּוֹן לְזַהֵר בָּזֶה לְכַתְּחִלָּה:**

* **אוֹ שֵׂל מִינֵי אֲכָלִים וְכוּ׳. בְּטוּרֵי אֶבֶן** (אבני שהם שם ד״ה מתנות) **מַסְתַּפֵּק אִם שְׁלַח שְׁתֵּי מָנוֹת לְאִישׁ אֶחָד עָנִי, אִם יוּכַל לְחַשְּׁבָם לְתַרְתֵּי, לְקִיּוּם שְׁלוּחַ מָנוֹת דְּגַם הֶעָנִי בִּכְלַל ׳אִישׁ לְרֵעֵהוּ׳, וּלְקַיֵּם מִתְּנוֹת לָאֶבְיוֹנִים וְאִם נָתַן עוֹד מַתָּנָה אַחַת לֶעָנִי**

מִשְׁנָה בְּרוּרָה

שֶׁל דִּבְרֵי תוֹרָה וּכְדִלְקַמָּה: **(י) הַסְּעֻדָּה בְּשַׁחֲרִית.** הַיְנוּ (יא) קֹדֶם חֲצוֹת הַיּוֹם לְכַתְּחִלָּה, וְעַיֵּן בְּיַד אֶפְרַיִם מַה שֶּׁכָּתַב בְּשֵׁם מַהֲרַי״ל (שו״ת סִי׳ נו): **(יא) מַאֲכַל זֶרְעוֹנִים.** בַּלַּיְלָה (יב) הָרִאשׁוֹנָה: **(יב) דָּנִיֵּאל וַחֲבֵרָיו.** וְגַם אָסְתֵּר אָכְלָה זֶרְעוֹנִים, כִּדְאָמְרִינַן פֶּרֶק קַמָּא דִּמְגִלָּה (יג.) ׳וַיִּשְׂנֵאֻהָ לְטוֹב׳ (אסתר ב ט) שֶׁהֶאֱכִילָהּ זֶרְעוֹנִים: **(יג) דְּאִם חִזִּיק וְכוּ׳.** בְּבֶ״ח (שו״ת סִי׳ סב) מְחַלֵּק בֵּין הֶזֵּק גָּדוֹל לְקָטָן, בֵּין בְּגוּף בֵּין בְּמָמוֹן, דִּבְהֶזֵּק גָּדוֹל מַקְפִּידִין (יג) וְאֵין מְנַהֵג לִפְטֹר בְּהֶזֵּק גָּדוֹל: **(יד) מִכֹּחַ שִׂמְחַת פּוּרִים.** פֵּרוּשׁ שֶׁעָשָׂה מִכֹּחַ שִׂמְחָה (יד) אֲבָל אִם כְּבָר שָׁלַח לוֹ מָנוֹת וְאַחַר כָּךְ בָּא לְהַזִּיקוֹ חַיָּב: **ג** (טו) **אוֹמֵר עַל הַנִּסִּים בְּבִרְכַּת הַמָּזוֹן וְכוּ׳.** וְאִם שָׁכַח לוֹמַר עַל הַנִּסִּים, (טו) יֵ״ש אוֹמְרִים דְּמַחֲזִירִין אוֹתוֹ, (טז) וְיֵ״ש אוֹמְרִים דְּאֵין מַחֲזִירִין אוֹתוֹ, (יז) וְסָפֵק בְּרָכוֹת לְהָקֵל, וְדַוְקָא בִּסְעֻדָּה רִאשׁוֹנָה שֶׁאוֹכֵל בּוֹ בַּיּוֹם, אֲבָל בִּסְעֻדָּה שְׁנִיָּה שֶׁאוֹכֵל אַחַר הַמִּנְחָה שֶׁקּוֹרִין סְעֻדַּת פּוּרִים וּכְבָר אָכַל סְעוּדָה אַחַת בַּיּוֹם, (יח) שׁוּב אֵין מַחֲזִירִין אוֹתוֹ לְכֻלֵּי עָלְמָא, אֶלָּא כְּשֶׁמַּגִּיעַ לְהָרַחֲמָן יֹאמַר הָרַחֲמָן הוּא יַעֲשֶׂה לָנוּ נִסִּים וְכוּ׳. כְּשֶׁחָל פּוּרִים בְּעֶרֶב שַׁבָּת וּמָשְׁכָה סְעֻדָּתוֹ עַד הַלַּיְלָה, חַיָּב לְהַזְכִּיר שֶׁל עַצְמָהּ בְּהֵינוּ דְּרָצָה, וְאִם כֵּן אֵיךְ יֹאמַר עַל הַנִּסִּים דְּהָוֵי תַּרְתֵּי דְּסָתְרֵי, וְכֵיוָן דְּאֵין הַזְכָּרַת עַל הַנִּסִּים חָמוּר כָּל כָּךְ, לָכֵן יֹאמַר (יט) רַק שֶׁל שַׁבָּת. וְכָל זֶה אֲפִלּוּ כְּשֶׁלֹּא הִתְפַּלֵּל עֲדַיִן, וּבְפָרָט אִם הִתְפַּלֵּל מִקֹּדֶם בְּוַדַּאי אֵינוֹ כְּדַאי לְהַזְכִּיר אַחַר כָּךְ עַל הַנִּסִּים בִּבְרַכַּת הַמָּזוֹן וּכְדִלְקַמָּה: **(טז) אוֹמֵר עַל הַנִּסִּים.** יֵ״ש אוֹמְרִים דַּוְקָא (כ) כְּשֶׁלֹּא הִתְפַּלֵּל עַרְבִית עֲדַיִן, אֲבָל מִשֶּׁהִתְפַּלֵּל שׁוּב אֵינוֹ אוֹמֵר עַל הַנִּסִּים. וְיֵ״ש אוֹמְרִים דִּבְכָל גַּוְנֵי אוֹמֵר. וְעַל כֵּן, מֵהַנָּכוֹן (כא) שֶׁיְּבָרֵךְ בִּרְכַּת הַמָּזוֹן קֹדֶם שֶׁיִּתְפַּלֵּל לְהוֹצִיא עַצְמוֹ מִפְּלוּגְתָּא. וְאִם רוֹצֶה לִמְצֹא תַּקָּנָה שֶׁיִּתְפַּלֵּל קְצָת מֵהַצִּבּוּר בְּבֵית הַכְּנֶסֶת כְּדַרְכּוֹ תָּמִיד. (כב) נִרְאֶה, שֶׁמִּשֶּׁהִגִּיעַ הַזְּמַן בַּלַּיְלָה יְבָרֵךְ בִּרְכַּת הַמָּזוֹן וְיֹאמַר עַל הַנִּסִּים, וְיֵלֵךְ לְבֵית הַכְּנֶסֶת לְהִתְפַּלֵּל, וְאַחַר כָּךְ יָכוֹל לֶאֱכֹל וְלִשְׁתּוֹת וְלִשְׁמֹחַ עוֹד, דְּהָא מִצְוָה בְּשִׂמְחָה בִּשְׁנֵי יָמִים: **(יז) וְנוֹהֲגִין וְכוּ׳.** וּבָזֶה אִם לֹא אָמְרוּ, (כג) בְּוַדַּאי אֵין מַחֲזִירִין אוֹתוֹ, אֲפִלּוּ לְדַעַת הַמַּחְמִירִין הַנַּ״ל, דְּהָא אֲפִלּוּ בִּלְכַתְּחִלָּה יֵ״ש פַּלְגְּתָא אִם לְאָמְרוֹ וְכַנַּ״ל: **ד** (יח) **לְשׁוֹלֵחַ.** בְּתְשׁוּבַת בְּנֵין צִיּוֹן סִימָן מ״ד נִסְתַּפֵּק אִם הֵבִיא בְּעַצְמוֹ הַמָּנוֹת וְלֹא עַל יְדֵי שָׁלִיחַ אִי יוֹצֵא, כֵּיוָן דִּכְתִיב (אסתר ט כב) ׳וּמִשְׁלוֹחַ׳ נַיְמָא דְּבָעִינַן דַּוְקָא עַל יְדֵי שְׁלִיחוּת, עַיֵּן שָׁם: **(יט)*) שְׁתֵּי מָנוֹת.** בָּעֲנָיִים הִקְפִּידוּ (כד) לִתֵּן לִשְׁנֵי עֲנִיִּים דְּמֻצְוֶה לְחַלֵּק, מַה שֶּׁאֵין כֵּן בְּעָשִׁיר דְּדֵי כְּשָׁנוֹתֵן לְאֶחָד: **(כ) מִינֵי אֲכָלִין.** וְלֹא בְּגָדִים וּשְׁאָרֵי דְּבָרִים. (כה) וְהוּא הַדִּין מַשְׁקֶה דְּשַׁפִּיר דָּמֵי, דִּשְׁתִיָּה בִּכְלַל אֲכִילָה, (כו) וְכֵן סַגִּי בְּאֶחָד אֹכֶל וְאֶחָד מַשְׁקֶה. וּבְעִינַן שֶׁיִּהְיֶה בְּגָדִים וּשְׁאָרֵי דְּבָרִים. (כה) וְהוּא הַדִּין מַשְׁקֶה דְּשַׁפִּיר דָּמֵי, דִּשְׁתִיָּה בִּכְלַל אֲכִילָה, (כו) וְכֵן סַגִּי בְּאֶחָד אֹכֶל וְאֶחָד מַשְׁקֶה. וּבְעִינַן שֶׁיִּהְיֶה

*) לְכַאוֹרָה הַסַּ״ק קַאֵי עַל הַמִּילִים ׳שְׁתֵּי מָנוֹת לְאִישׁ אֶחָד׳.

שַׁעַר הַצִּיּוּן

(יט) סִדּוּר עַמּוּדֵי שָׁמַיִם (שער הדגים פרק מגילה עפה ז ד): **(יג) מָגֵן אַבְרָהָם** (סק״ו), עוֹד כָּתַב בְּשֵׁם כָּל בּוֹ (סִי׳ מה), יֵ״ש שֶׁאֵין אוֹכְלִין בָּשָׂר בַּלַּיְלָה כְּדֵי שֶׁלֹּא יִטְעוּ שֶׁהוּא סְעוּדַת פּוּרִים, וְעַיֵּן בָּזֶה לִפְנֵי מִנְהַג הַמָּקוֹם: **(יג)** הָרַב בְּרוּךְ דְּרֶעְנְקִיל: **(יד)** פּוֹסְקִים: **ג** (מו) מַהֲרַשַׁ״ל (שו״ת סִי׳ מח) וּמַטַּה מֹשֶׁה (סִי׳ תתיב) וְשָׁלְ״ה (מס׳ מגילה, נר מצוה אות יב) וְהַטַּ״ז (סִי׳ תרצב סק״ב): **(מו)** אֵלְיָהוּ זוּטָא (סק״ד) בְּשֵׁם מַהֲרַ״ל מִפְּרָג, וְגַם הַמָּגֵן אַבְרָהָם (סק״ט) סוֹבֵר כֵּן מַעֲקַר הַדִּין, וְעַיֵּן בְּאֵלְיָה רַבָּה (סק״ו)

(יט) שְׁתֵּי מָנוֹת. בָּעֲנָיִים הִקְפִּידוּ (כד) לִתֵּן לִשְׁנֵי עֲנִיִּים דְּמֻצְוֶה לְחַלֵּק, מַה שֶּׁאֵין כֵּן בְּעָשִׁיר דְּדֵי כְּשָׁנוֹתֵן לְאֶחָד: **(כ) מִינֵי אֲכָלִין.** וְלֹא בְּגָדִים וּשְׁאָרֵי דְּבָרִים. (כה) וְהוּא הַדִּין מַשְׁקֶה דְּשַׁפִּיר דָּמֵי, דִּשְׁתִיָּה בִּכְלַל אֲכִילָה, (כו) וְכֵן סַגִּי בְּאֶחָד אֹכֶל וְאֶחָד מַשְׁקֶה. וּבְעִינַן שֶׁיִּהְיֶה שֶׁכֵּן מוּכָח גַּם בְּתְרוּמַת הַדֶּשֶׁן (סִי׳ לח): **(יז)** מַאֲמַר מָרְדְּכַי (סק״ג) וּנְהַר שָׁלוֹם (סִי׳ תרצב סק״ב) וְחַיֵּי אָדָם (כלל קנה סל״ב): **(יח)** טַ״ז (שם) וּמָגֵן אַבְרָהָם (שם): **(יט)** כֵּן מְצַדֵּד חַיֵּי אָדָם (שם), דְּלֹא כְּדִמְשְׁמַע מֵהַמָּגֵן אַבְרָהָם (שם) דְּיֹאמַר עַל הַנִּסִּים גַּם כֵּן: **(כ)** עַיֵּן מָגֵן אַבְרָהָם (שם): **(כא)** שָׁם: **(כב)** שַׁעֲרֵי תְּשׁוּבָה (סק״ו): **(כג)** מָגֵן אַבְרָהָם (סק״ו) וּשְׁאָרֵי אַחֲרוֹנִים: **ד** (כד) מָגֵן אַבְרָהָם (ס״ק יב): **(כה)** פּוֹסְקִים: **(כו)** גְּמָרָא (ז.):

Mishna Brura Menukad © Copyright Oz Vehadar - עוז והדר
Sacred Text - If printed do not throw away, requires genizah

אֶחָד, ח[ח]וְכָל הַמַּרְבֶּה לְשִׁלֹחַ לְרֵעִים מְשֻׁבָּח. ט[ט]וְאִם אֵין לוֹ, מַחֲלִיף עִם חֲבֵרוֹ, (כא) זֶה יִשּׁוֹלֵחַ לָזֶה סְעוּדָתוֹ וְזֶה שׁוֹלֵחַ לָזֶה סְעוּדָתוֹ, כְּדֵי לְקַיֵּם וּמִשְׁלוֹחַ מָנוֹת אִישׁ לְרֵעֵהוּ. הַגָּהָה: וְיֵשׁ (כב) לִשְׁלֹחַ מָנוֹת (מ) בַּיּוֹם וְלֹא בַּלַּיְלָה (מדברי הרא"ש פרק קמא דמגילה (סי' ו)). וְאִם שׁוֹלֵחַ מָנוֹת לְרֵעֵהוּ וְהוּא אֵינוֹ רוֹצֶה לְקַבְּלָם (כג) אוֹ מוֹחֵל לוֹ, (כד) יָצָא. (ט) [ט] (כה) וְאִשָּׁה חַיֶּבֶת בְּמַתָּנוֹת לָאֶבְיוֹנִים וּמִשְׁלוֹחַ מָנוֹת כְּאִישׁ, וְאִשָּׁה תִּשְׁלַח לְאִשָּׁה וְאִישׁ לְאִישׁ, אֲבָל לֹא בְּהֵפֶךְ, שֶׁלֹּא יָבֹא אִישׁ לִשְׁלֹחַ לְאַלְמָנָה וְיָבוֹאוּ לִידֵי (כו) סְפֵק קִדּוּשִׁין, אֲבָל בְּמַתָּנוֹת לָאֶבְיוֹנִים (כז) אֵין לָחוֹשׁ:

תרצו דִּינֵי הֶסְפֵּד וְתַעֲנִית וַעֲשִׂיַּת מְלָאכָה בְּפוּרִים. וּבוֹ ח' סְעִיפִים:

א א[א]פּוּרִים (א) מֻתָּר בַּעֲשִׂיַּת מְלָאכָה, ב[ב]וּבְמָקוֹם שֶׁנָּהֲגוּ שֶׁלֹּא לַעֲשׂוֹת (ג) [א] (ב) * אֵין עוֹשִׂין, (וְהָאִידְנָא נָהֲגוּ (ג) בְּכָל מָקוֹם שֶׁלֹּא לַעֲשׂוֹת) (כל בו (סי' מה)). ג[ג]וְהָעוֹשֶׂה אֵינוֹ רוֹאֶה (ד) סִימָן בְּרָכָה מֵאוֹתָהּ

ח רמב"ם בפרק ב' מהלכות מגלה (ה"ח).
ט מהא דאביי בר אביי שם במגלה (ז:).
י כפרוש הר"ן שם (ג: ד"ה גמ' מתני' דקתני).
א ברכה ברייה דרבא מגלה ה' (ע"ב) דמלאכה לא קבילו עליהו.
ב כשינויא קמא שם בגמרא אתא דלטייה רב. ג רמב"ם בפרק ב' מהלכות מגלה (ה"ד) מהא דלטייה רב שם.

בְּאֵר הֵיטֵב

טָרְפָה, וְהוּא לֹא יָדַע וְאָכַל, וְאַחַר כָּךְ בְּיוֹם פּוּרִים עָצְמוֹ נוֹדַע לוֹ שֶׁהָיְתָה טְרֵפָה, אִם יָצָא יְדֵי חוֹבַת מָנוֹת אִם לֹא, עַיֵּן בְּסֵפֶר מַצָּל מֵאֵשׁ (שו"ת ח"א) סִימָן ס"א. עוֹד נִסְתַּפֵּקְתִּי מִי שֶׁשָּׁלַח לַחֲבֵרוֹ שֶׁבְּמְדִינַת הַיָּם שְׁנֵי מָנוֹת אוֹ שְׁנֵי מַתָּנוֹת לִשְׁנֵי אֶבְיוֹנִים קֹדֶם פּוּרִים, וּבְפוּרִים עַצְמוֹ בְּוַדַּאי מַגִּיעִים לְיָדוֹ, אִי יוֹצֵא יְדֵי חוֹבָה אוֹ לֹא, מִי נֵימָא כֵּיוָן דִּבְשָׁעָה שֶׁשָּׁלַח לֹא הָיָה חַיָּב בָּהֶם לֹא נָפַק, אוֹ דִילְמָא כֵּיוָן דִּפּוּרִים עַצְמוֹ שֶׁהוּא שָׁעַת הַחִיּוּב הֲגִיעוּ לְיָדוֹ נָפִיק, עַיֵּן יַד אַהֲרֹן (הגמ"י) שֶׁדַּעְתּוֹ נוֹטָה דְּיוֹצֵא יְדֵי חוֹבָה שִׁפְיר, עַיֵּן שָׁם. מִי שֶׁשָּׁלַח לְחֲבֵרוֹ דָּג וּבַיְצָה שֶׁעָלְיוּ אוֹ פַּת וּפָנָיו טוּחוֹת בְּבֵיצָה, יֵשׁ לְהִסְתַּפֵּק אִי יוֹצֵא יְדֵי חוֹבָה שֶׁל מִשְׁלוֹחַ מָנוֹת. עַדּוּת בְּיַעֲקֹב סִימָן צ"ב עַיֵּן שָׁם. וְעַיֵּן בְּנֶסֶת הַגְּדוֹלָה (הגה"ט): (מ) **בַּיּוֹם.** וְהוּא הַדִּין מַתָּנוֹת לָאֶבְיוֹנִים: (ט) **וְאִשָּׁה.** לֹא רָאִיתִי נִזְהָרִין בָּזֶה, וְאִפְשָׁר דְּזֶקֶן בְּאַלְמָנָה אֲבָל אִשָּׁה שֵׁישׁ לָהּ בַּעַל בַּעְלָהּ מִשְׁלַח בִּשְׁבִילָהּ לְכָמָּה בְּנֵי אָדָם, וּמִכָּל מָקוֹם יֵשׁ לְהַחְמִיר. מָגֵן אַבְרָהָם (ס"ק יד) נִרְאֶה לִי דְּמִי שֶׁאוֹכֵל עַל שֻׁלְחָן חֲבֵרוֹ וְלֹא הֵכִין לוֹ כְּלוּם, פָּטוּר מִלִּשְׁלֹחַ מָנוֹת, וְכֵן מִשְׁמַע קְצָת בְּרָשׁ"י (ז: ד"ה מחלפי) גַּבֵּי מְחַלְּפֵי סְעוּדָתַיְהוּ לְהַדָדֵי, וְעַיֵּן ט"ז סְעִיף קָטָן (ו') [ה"], וּמִכָּל מָקוֹם צָרִיךְ עִיּוּן וְטוֹב לְהַחְמִיר. מָגֵן אַבְרָהָם (ס"ק יב). וְכָתַב בְּסֵדֶר הַיּוֹם (סדר הפורים) וְקַבֵּץ כָּל אַנְשֵׁי בֵּיתוֹ וַחֲבֵרָיו, דְּאִם אָדָם יוֹשֵׁב בְּיָחִיד אִי אֶפְשָׁר לְשִׁמְחַ כָּרָאוּי, וְכֵן כָּתַב רַשׁ"י זַ"ל בְּפָסוּק 'מִשְׁפָּחָה וּמִשְׁפָּחָה' (שם פסוק כח):

א (ג) **אֵין עוֹשִׂין.** וְעַל יְדֵי אֵינוֹ יְהוּדִי שָׁרֵי, עַיֵּן רֵישׁ סִימָן תס"ח. מָגֵן אַבְרָהָם (סק"א). וְכָתַב הַט"ז (סק"א) נִרְאֶה דְּפַרְקְמַטְיָא מֻתָּר, כֵּיוָן שֶׁשִּׁמְחָה הִיא לוֹ, עַיֵּן שָׁם:

א [א] אֵין עוֹשִׂין. עַיֵּן בְּאֵר הֵיטֵב, וְעַיֵּן בִּרְכֵי יוֹסֵף (סק"ג) בְּשֵׁם בֵּית דָּוִד (סי' תצה) מִי שֶׁהָיָה בּוֹנֶה בֵּיתוֹ קֹדֶם פּוּרִים עַל יְדֵי עוֹבֵד כּוֹכָבִים, כֵּיוָן דְּאִוּשָׁא מִלְּתָא מִבְטֵל בְּיוֹם פּוּרִים, עַיֵּן שָׁם. וְנִרְאֶה שֶׁשָּׁם בִּמְקוֹם שֶׁנָּהֲגוּ שֶׁלֹּא לַעֲשׂוֹת אַף עַל יְדֵי עוֹבֵד כּוֹכָבִים, וְאֶפְשָׁר דְּסְבִירָא לֵיהּ דִּבְנָיַן בַּיִת בְּפַרְהֶסְיָא יֵשׁ לְהַחְמִיר טְפֵי, וְצָרִיךְ עִיּוּן:

שַׁעֲרֵי תְּשׁוּבָה

בְּנֵי חַיָּא גּוּפֵיהּ מַשְׁמַע דַּעְתּוֹ שֶׁלֹּא יָצָא, שֶׁכָּתַב בִּנְגִינָבוּ אוֹ בְּנוֹתַן מַתָּנָה עַל מְנָת לְהַחֲזִיר אַף עַל גַּב דִּבְעַלְמָא מְהַנֵּי, יֵשׁ לְחַלֵּק דְּהָכָא עִקַּר הַתַּקָּנָה מִשּׁוּם שִׂמְחָה, וְכֵיוָן שֶׁנִּגְנְבוּ אוֹ חוֹזֵר וְנוֹטְלוֹ לֵיכָּא שִׂמְחָה, עַיֵּן שָׁם: [ט] **וְאִשָּׁה.** עַיֵּן בְּאֵר הֵיטֵב. וְעַיֵּן בְּפְרִי חָדָשׁ שֶׁכָּתַב דְּאִישׁ כָּתִיב (אסתר ט כב) וְלֹא אִשָּׁה. וּבִשְׁבוּת יַעֲקֹב חֵלֶק א' סִימָן (מ"ה) [מ"א] כָּתַב שֶׁהַטַּעַם בָּרוּר כֵּיוָן שֶׁגַּם הֵם הָיוּ בְּאוֹתוֹ הַנֵּס, וְגַם כָּתוּב (שם פסוק כז) 'וְקִבְּלוּ הַיְּהוּדִים', וְהַנָּשִׁים בְּכְלָל. וּמַה שֶּׁאָמַר 'אִישׁ', עַיֵּן בְּקִדּוּשִׁין (ל:) דְּאִישׁ סִפֵּק בְּיָדוֹ לַעֲשׂוֹת, וּבְכָא קָמָא דַּף ק"ט (ע"ב) מְיַבְּעָיָא לֵיהּ בְּנֶגֶל גִּיּוֹרֶת אַף עַל גַּב דִּכְתִיב 'אִישׁ', דִּילְמָא אוֹרְחֵי דְּקָרָא הוּא כוֹ', וּלְכָךְ יֵשׁ לוֹמַר דִּבְמַתָּנוֹת לָאֶבְיוֹנִים לֹא כְּתִיב אִישׁ מִשּׁוּם דִּמְקַבְּלִין צְדָקָה מִן הַנָּשִׁים. וְעַיֵּן שָׁם, מַה שֶּׁכָּתַב הָרַמ"א בְּמַתָּנוֹת לָאֶבְיוֹנִים אֵין לָחוּשׁ, מִלְּבַד מַה שֶּׁכָּתַב בְּדַרְכֵי מֹשֶׁה (אות ז) בְּשֵׁם מַהֲרַ"י בְּרִי"ן, יֵשׁ לוֹמַר כְּשֶׁשּׁוֹטֵחַ דְּמִשְׁלוֹחַ מָנוֹת אִשָּׁה לְאִישׁ אוֹ אִישׁ לְאִשָּׁה מַרְאֶה הֶרְגֵּל דָּבָר וְחִבָּה מַה שֶּׁאֵין כֵּן בְּמַתָּנוֹת לָאֶבְיוֹנִים שֶׁהוּא דֶּרֶךְ צְדָקָה כוֹ', וְעַיֵּן שָׁם. בְּשִׁאֲלַת יַעֲבֵ"ץ חֵלֶק א' סִימָן (ק"ח) [ק"כ] הִשִּׂיג גַּם כֵּן עַל הַפְרִי חָדָשׁ מֵהָנֵי טַעֲמֵי שֶׁכָּתַב הַשָּׁבוּת יַעֲקֹב, וְכָתַב גַּם כֵּן כְּמוֹ דְּחִיַּבִים בְּמִקְרָא מְגִלָּה אִיתְקִישׁ עֲשִׂיָּה לְזִכִירָה גַּם כֵּן, וְגַם שֶׁטַּעַם שֶׁאַף הֵם הָיוּ בְּנֵס שַׁיָּךְ לְכָל מִצְוֹת הַנֶּהֱנִים בְּפוּרִים, וּמִכָּל מָקוֹם אִי מִ'עַל זֹאת זְעָקוּ' (אסתר שם) לְחוּד דְּאִשָּׁה נָמֵי זָרַע מִיקָּרֵי, הָיָה מָקוֹם לוֹמַר דִּפְטוּרִי כְּמוֹ מִצְוַת דְּאוֹרַיְיתָא שֶׁהַזְּמַן גְּרָמָא כוֹ'. וְעַיֵּן לְעֵיל סִימָן תרפ"ז סְעִיף קָטָן ה' בְּשֵׁם שְׁאֵלַת יַעֲבֵ"ץ חֵלֶק ב' (סי' קכ). וְעַיֵּן בְּבִרְכֵי יוֹסֵף כְּאן (סק"ט) בְּשֵׁם מַהֲרַ"י מוּלְכּוֹ שֶׁמִּסְתַּפֵּק בְּאֶחָד שֶׁאָמַר קַחְיִ זֶה הַמִּטְבֵּעַ לְמַעַן פּוּרִים וְהִתְקַדְּשִׁי לִי בּוֹ וְכוּ', עַיֵּן שָׁם. וְלַעֲנִיּוּת דַּעְתִּי פָּשׁוּט לְהַחְמִיר בָּזֶה עַל כָּל פָּנִים סָפֵק קִדּוּשִׁין, וּמַה שֶּׁכָּתַב רַמ"א אֲבָל בְּמַתָּנוֹת לָאֶבְיוֹנִים אֵין לָחוּשׁ, הַיְינוּ בְּסָתָם אֲבָל שְׁרִינַן שֶׁיִּשְׁלַח לָהּ בְּתוֹרַת צְדָקָה וְאֵין לָחוּשׁ שֶׁיָּבֹא לִידֵי סָפֵק קִדּוּשִׁין כְּמוֹ דְּחִיְישִׁינַן בְּמָנוֹת, וְעַיֵּן מַה שֶּׁכָּתַבְתִּי לְעֵיל בְּשֵׁם הַשָּׁבוּת יַעֲקֹב בָּזֶה:

מִשְׁנָה בְּרוּרָה

מִן אֹכֶל (מ) הַמְכֻשָּׁל וְלֹא בָּשָׂר חַי, דְּמִשְׁלוֹחַ מָנוֹת' הָרָאוּי מִיָּד לַאֲכִילָה מַשְׁמַע, (מ) וְיֵשׁ אוֹמְרִים דְּכֵיוָן שֶׁהוּא שָׁחוּט וְרָאוּי לְהִתְבַּשֵּׁל מִיָּד שָׁרֵי: **(כא) זֶה שׁוֹלֵחַ לָזֶה וְכוּ'.** וְיוֹצֵא יְדֵי חוֹבָתוֹ (כט) אַף עַל פִּי שֶׁהוֹלֵךְ אַחַר כָּךְ לִסְעֹד אֶצְלוֹ: **(כב) לִשְׁלֹחַ מָנוֹת בַּיּוֹם.** וְהוּא הַדִּין מַתָּנוֹת לָאֶבְיוֹנִים, אִם לֹא שֶׁיְּקַיֵּם הַמִּצְוָה דִּשְׁלוֹחַ מָנוֹת לְאִישׁ אֶחָד וּמַתָּנוֹת לִשְׁנֵי אֶבְיוֹנִים בַּיּוֹם, אֵין נַפְקָא מִינָּהּ בְּמֵה שֶׁרוֹצֶה לְהוֹסִיף עוֹד בַּלַּיְלָה: **(כג) אוֹ מוֹחֵל לוֹ.** רְצוֹנוֹ לוֹמַר, שֶׁאוֹמֵר הֲרֵינִי כְּאִלּוּ הִתְקַבַּלְתִּי: **(כד) יָצָא.** וְהַפְּרִי חָדָשׁ חוֹלֵק עַל זֶה, וְכֵן הַחַתָּם סוֹפֵר (שו"ת ח"א) בְּסִימָן קצ"ו מַתְמַהַּ עַל זֶה: **(כה) וְאִשָּׁה חַיֶּבֶת וְכוּ'.** שֶׁכֵּלָן (ל) הָיוּ בְּאוֹתוֹ הַנֵּס, וּצְרִיכָה הִיא לִשְׁמֹחַ וּלְשַׂמֵּחַ לֵב אֶבְיוֹנִים, וּכְתִיב (שם פסוק כז) 'קִיְּמוּ וְקִבְּלוּ הַיְּהוּדִים' וְגוֹ' וְגַם נָשִׁים בִּכְלָל. וְכָתַב הַמָּגֵן אַבְרָהָם (ס"ק יד) לֹא רָאִיתִי נִזְהָרִין בָּזֶה, וְאֶפְשָׁר דְּזֶקֶן בְּאַלְמָנָה אֲבָל אִשָּׁה שֵׁישׁ לָהּ בַּעַל בַּעְלָהּ מִשְׁלַח בִּשְׁבִילָהּ לְכַמָּה אֲנָשִׁים, וּמִכָּל מָקוֹם יֵשׁ לְהַחְמִיר: **(כו) סְפֵק קִדּוּשִׁין.** שֶׁיֹּאמְרוּ שֶׁזֶּהוּ סִבְלוֹנוֹת שֶׁאַחַר הַקִּדּוּשִׁין, וְחִישִׁינַן שֶׁמָּא קִדְּשָׁהּ כְּבָר בִּפְנֵי עֵדִים וְאֵינָם לְפָנֵינוּ: **(כז) אֵין לָחוֹשׁ.** דְּזֶה (ל) הָוֵי בַּמָּעוֹת וְלֵיכָּא לְמֵחַשׁ לְסִבְלוֹנוֹת, וַאֲפִלּוּ אִם נוֹתֵן לְאֶבְיוֹן מֵאֵכֶל, (ל) הוּא דֶּרֶךְ צְדָקָה וְאֵינוֹ דֶּרֶךְ סִבְלוֹנוֹת:

א (א) **מֻתָּר בַּעֲשִׂיַּת מְלָאכָה.** דְּאַף עַל גַּב דִּכְתִיב 'מִשְׁתֶּה וְשִׂמְחָה וְיוֹם טוֹב' (אסתר ט יט) (ג) מִכָּל מָקוֹם לֹא קִבְּלוּ עֲלֵיהֶם לַעֲשׂוֹתוֹ יוֹם טוֹב, אֲכָל אַחַר זְמַן נָהֲגוּ מַעֲצָמָן בְּאֵיזֶה מְקוֹמוֹת שֶׁלֹּא לַעֲשׂוֹת: **(ב) אֵין עוֹשִׂין.** וְעַל יְדֵי עִכּוּ"ם, (ג) שָׁרֵי: **(ג) בְּכָל מָקוֹם שֶׁלֹּא לַעֲשׂוֹת.** וּפַרְקְמַטְיָא (ג) מֻתָּר, שֶׁשִּׂמְחָה הִיא לוֹ: **(ד) סִימַן בְּרָכָה.** כְּגוֹן אִם זוֹרֵעַ אֵיזֶה דָּבָר אֵינוֹ מַצְמִיחַ [בַּיִת יוֹסֵף (ד"ה פורים)]. אֲבָל הָרַב אֱלִיָּהוּ מִזְרָחִי (בביאורו לסמ"ג, הל' ערבי פסחים ד"ה וגוערין) כָּתַב שֶׁאֵינוֹ מַרְוִיחַ אֲבָל אֵינוֹ מַפְסִיד גַּם כֵּן [מָגֵן אַבְרָהָם (סק"ג)]:

שַׁעַר הַצִּיּוּן

(מ) מָגֵן אַבְרָהָם (ס"ק יא) בְּשֵׁם מַהֲרִי"ל (הל' פורים): **(מא)** הַפְּרִי חָדָשׁ, וְכֵן מַשְׁמַע קְצָת מֵהַטּ"ז בְּסָעִיף קָטָן ד' [בְּפְרִי מְגַדִּים (משו"ת סק"ד)]: **(מב)** הֶעָתַקְתִּי דִּבְרֵי הַט"ז (סק"ה) דִּילְדִידֵיהּ רַשׁ"י (ז: ד"ה מחלפי) מַחְמִיר בְּאֹפֶן זֶה הַמְבֹאָר בְּשֻׁלְחָן עָרוּךְ, כִּי לְעֻנְיוּת דַּעְתִּי אֵין לְהַחְמִיר, אֲחֵרֵי דְּהָרַמְבַּ"ם (פרק ב הט"ו) מִפְּתִיהּ כֵּן לְהַלָּכָה, וְכֵן הָרַ"ן (ג: ד"ה גמ' מתני' דקתני) וְשִׁבֻּלֵי הַלֶּקֶט (סי' רא) בְּשֵׁם רַבֵּנוּ (גֵּרְשׁוֹן) [גֵּרְשׁוֹם], וְהַשֻּׁלְחָן עָרוּךְ הֶעְתִּיק כֵּן: **(מג)** עַיֵּן בְּשַׁעֲרֵי תְּשׁוּבָה (סק"ט) בְּשֵׁם שָׁבוּת יַעֲקֹב (ח"א סי' מא): **(מד)** מָגֵן אַבְרָהָם (ס"ק טו): **(מה)** מְשַׁעֲרֵי תְּשׁוּבָה (שם), עַיֵּן שָׁם: **א (מ)** גְּמָרָא (ה:): **(ג)** מָגֵן אַבְרָהָם (סק"א) וּשְׁאָרֵי אַחֲרוֹנִים. **וְהוּא הַדִּין בְּשֶׁאֵין לוֹ מַה לְּאָכֵל שָׁרֵי לַעֲשׂוֹת מְלָאכָה וְלִתְפֹּר בִּגְדֵי חֲבֵרוֹ בְּשָׂכָר,** דְּכָל זֶה שִׂמְחָה הוּא לוֹ [פְּרִי מְגַדִּים (א"א סק"א)]: **(ג)** ט"ז (סק"א) וּשְׁאָרֵי אַחֲרוֹנִים. עוֹד **כָּתַב הַפְּרִי מְגַדִּים** (משו"ת סק"א) **דְּכָל דָּבָר שֶׁיִּהְיֶה בּוֹ הָפְסֵד שָׁרֵי, דְּכָל דָּבָר שִׂמְחָה מֻתָּר בְּפוּרִים:**

Mishna Brura Menukad © Copyright Oz Vehadar - עוז והדר
Sacred Text - If printed do not throw away, requires genizah